

פנקס הבריתות של סבא ויסברג

כשהולנד השתחררה מהנאצים במאי 1945, בקשו את סבא שיקים ויבנה מחדש את הקהילה היהודית באמרספורט שבה הסתתר במשך שנות המלחמה.

קודם היה עליו לכנס מחדש את בני משפחתו הקטנה: סבתא, רבקה בתו ויהושע אחיינו שהתייתם ואותו הם אימצו מאוחר יותר. ואחר כך בנה קהילה לתפארת עם בית כנסת, פעילות לנוער, שיעורים וכל מה שנוגע לחיי קהילה, אלא שכאן היה מדובר באנשים שבורים, בודדים

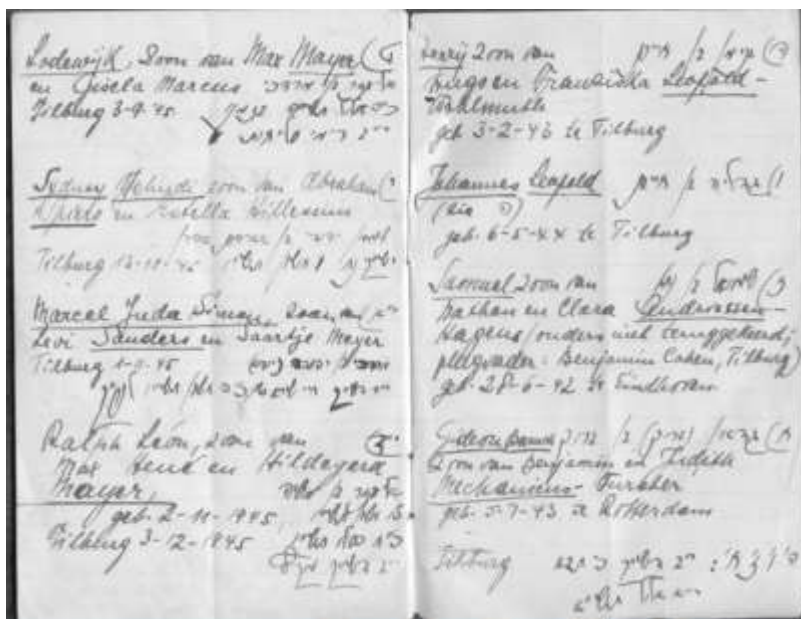
ופגועים, שרידים של משפחות שנרצחו ופליטים ממקומות שונים שהתקבצו בעיירה השלווה הזאת. לסבא היה מקצוע משלו, רפואת שיניים, אבל הוא לא דאג לקידום המקצועי והכלכלי שלו אלא קיבל על עצמו את ראשות הקהילה.

כעבור חודש החל סבא למול את התינוקות המעטים שנולדו מיד אחרי המלחמה, ובהמשך גם את התינוקות שנולדו במהלך המלחמה ולא היה אז מי שימול אותם ומרביתם גם חיו בזהות בדויה, מוחבאים בעזרת המחותרת במשפחות של גויים.

סבא הקפיד מאוד לא לדחות שום ברית ולא לעבור את היום השמיני כאשר התינוק היה בריא ומוכן לברית. כך קרה שהוא נקרא לערוך בריתות גם בשבתות בערים מרוחקות או בכפרים. הוא יצא בשבת השכם בבוקר על אופניו עם גלגלי העץ, כי בזמן שאחרי המלחמה המצב הכלכלי היה נורא והיה מחסור במזון ובחמרי גלם דוגמת גומי לצמיגים. הוא רכב אל מקום הברית ואחריה שב אל ביתו באמרספורט.

הנה בדף הזה מצוינים שמות של ארבעה ילדים שנימולו ביום אחד י"א אלול תש"ה (בטעות נכתב

תש"א), 20 באוגוסט 1945, במקום אחד – טילבורג, 90 ק"מ ממקום מגוריו. גיל הילדים היה בין שנה לשלוש שנים, שניים מהם אחים, בני שנה ושנתיים.

הפנקס מכיל שמות של 109 תינוקות מהם 10 שנימולו כבר בארץ אחרי העלייה.

סבא הפסיק למול כשהתברר לו שבארץ ישנם מוהלים שזה מקצועם ולא רצה לפגוע בפרנסתם.